

Nieuwsbrief maart 2019

Op dinsdagavond 26 maart zal Jeroen Patijn de maandelijkse lezing houden. Leden en belangstellenden zijn van harte welkom in Brasserie Springer BOVEN, Opweg 2A in Schoonhoven.

Let op! De lezing begint deze keer om 20.45 uur (inloop 20.30 uur).

Voorafgaand aan de lezing is van 19.30 tot 20.30 uur in dezelfde zaal de ledenvergadering 2019. De stukken voor de vergadering zijn op 10 maart per email aan de leden verstuurd. Het jaarverslag 2018 is ook te vinden op de [website van de HVS](#) (vereniging > jaarverslagen).

Roldanus, 1838

Het leven aan de Scheepmakershaven

Na een korte inleiding over de geschiedenis van de Scheepmakershaven zal Jeroen specifiek ingaan op het oostelijk deel van de Scheepmakershaven in de 19e en begin 20e eeuw. Het is de tijd van de gasfabriek, het eerste telegraafkantoor, de familie Brandwijk van de veerdienst en de drankenhandel, de familie Van der Kop, bierbrouwer en effectenhandelaar Boeck, de firma van Zessen, de families Linn en Vreede.

Vanuit diverse bronnen maken we kennis met dit stukje Schoonhoven en hoe men daar samenleefde. Op zo'n klein stukje stad werd vooral samen gewoond, gewerkt, gelachen, getrouwd, gefeest, geboren, geruzied en gestorven. En ondanks dat van eenieder maar enkele details en gebeurtenissen aan de orde komen geeft het geheel een leuke weergave van de tijd vanaf ca. 1830 tot ca. 1910. Jeroen ondersteunt zijn woorden met tekeningen, vondsten, artikelen uit de Schoonhovensche Courant en oude en recente foto's. Zo kun je ervaren dat er veel verschillen maar ook veel overeenkomsten zijn met de huidige tijd.

SCHOONHOVENSCHE BIERBROUWERIJ.	
PRIJZEN:	
NIEUW ZALM-BIER	f 2,25
VERSCH id.	» 3,00
BELEGEN id.	» 3,50
OUDE id.	» 4,00
ORANGE id.	» 5,00
SCHOONHOVENSCHE BEIJERSCH	» 5,00

Alle deze soorten munten uit door klaar- of helderheid.
BOECK, KOOIMAN & VAN ZESSEN.
BUISTEL gelieve men minstens 8 dagen te voren te bestellen. (5041)*

Tijdens de lezing zal **Leo de Kluijver** een geromantiseerde weergave voordragen van het verhaal dat hij schreef aan de hand van archiefstukken Jan Nederberg, "De scheepmaker die niet kon bewijzen dat hij geboren was".

Hulde aan het Bruidspaar.

...gen met een levende stem, een scheve
en één oog toe, op de wijf van Hop Mevrouw.

Bruidsa paari! alla gasta,
Bieda humi Hulda.
Eti drinka niemand vasti,
Alla lekkri smulla.

Groeta, kleini, laga, hoogti!
Willa eefi geva.
Elkä sluif eema oogi,
-Alla stemmi beeva.

Alla trekki sheeva mondi,
Tota uwi glota;
Alla kussi blijda rondi,
Doema zangi hoora.

Blijda klinki alla zangi!
Alla menschi samaa,
Bruidsa paari levia langi,
Elka zegti ama.

Bruidsa paari neemi deezi
Hulda ugi bodi;
Hooga ziji vreedna weezi,
Datia is die moda.

38.

WIJZE: Daar ging een paari...
Daar ging een vrijerje, nge den kant,
Hui, 't was in de Mei,
Al met zijn hooche in de hand,
Hei, 't was in de Mei, zoo blij,
Hei, 't was in de Mei!

WIJZE: Ach, mijn zwoje.
Ach, wat liep die man daar oemzaan,
En als aan den grond geschreef,
'k Zag de bleekheid in zijn wang,
En zijn voorhoofd oep gegroef,
Lapse maar, lapse maar, loerije, loerije,
Lapse maar, lapse maar, loerije lapi.

WIJZE: In de Nes.
Maar wat is op aard bestendig,
En wat komt er niet terecht?
Ziet, een bloe siert zije wangen,
En de rimpels zijn gealecht.
O, wat genoeg
Wacht hem nu spoedig in 't blij venet
Tra la, la, la, ent.

WIJZE: Da, da.
Zij, zij, die hij beemdel,
Zij, zij, die hem bekeert.

Een voorproefje van de illustraties uit de lezing van Jeroen Patijn.

Noteer en reserveer

Op dinsdagavond **30 april** zal Henk Willemse ingaan op 'Varen in de Merchant Navy'; een onbekende geschiedenis uit de Tweede Wereldoorlog.

Op dinsdagavond **28 mei** is Nico Willemse aan het woord. Hij zal het hebben over 'Bodemdaling, Schoonhoven en monumentenzorg'.

Onze bodem daalt; niets nieuws onder de zon. De effecten op de diverse panden zijn echter danig verschillend, zo blijkt. Recent nieuw onderzoek naar deze verschillen in Gouda, toonde aan dat een en ander sterk afhankelijk is van de diverse funderingen maar dat deze in een Middeleeuwse stad nergens dezelfde zijn, zelfs niet 'bij de burens'. De aanpak van restauraties heeft daarom nogal wat verschillende voeten in aarde. Nico Willemse, die een publicatie schreef over het onderzoeksproject in Gouda, laat de resultaten zien, en legt uit welke problemen dit oplevert voor de monumentale panden in de binnenstad en hoe daar mee kan worden omgegaan. Een navrant voorbeeld van de relevantie in Schoonhoven is het monumentenpand 'De Spreckende Esel' aan de Haven naast de Grote Kerk.

Open Joodse Huizen/Huizen van Verzet

Op zaterdag 4 mei zal voor het eerst Open Joodse Huizen georganiseerd worden in Schoonhoven. In de vorige nieuwsbrief kon u daar al over lezen.

Geuzenmonument, Vlaardingen

Op zaterdag 4 mei kunt u meerdere locaties bezoeken, plekken waar voor de oorlog Joodse stadgenoten gewoond hebben of waar mensen woonden die een rol in het verzet gespeeld hebben. In het huis aan de Koestraat 9 vertelt Otto Ooms bijvoorbeeld over de broers Jan Wernard en Gerrit Jan van den Bergh. Zij sloten zich in de oorlog aan bij de verzetsgroep 'De Geuzen' in Vlaardingen, waar ze onder andere zorgden voor het verspreiden van berichten. Jan Wernard verborg springstof op zijn werk bij Wilton-Feijenoord. Hij werd na het 'Geuzenproces' met 17 anderen in 1941 gefusilleerd op de Waalsdopervlakte. Gerrit Jan kwam in 1945 om in concentratiekamp Buchenwald.

Op 10 locaties zullen verhalen verteld worden. De brochure met alle informatie wordt in de loop van april uitgebracht. Bij de volgende nieuwsbrief wordt de brochure bijgevoegd.

Achtergrondinformatie op <https://www.openjoodsehuizen.nl/>

Belangstelling in genealogie en (of) trek in koffie?

Op 5 april is er vanaf 14.00 uur in Gouda in de Chocoladefabriek weer een stamboomcafé. Het stamboomcafé is een informele bijeenkomst op initiatief van enthousiaste belangstellenden. U kunt gezamenlijk aan stamboomonderzoek werken, tips en trucs uitwisselen en een medewerker van het streekarchief is aanwezig als vraagbaak. Soms wordt er kort een bepaald onderwerp uitgelicht.

U kunt uw laptop meenemen en het eerste rondje koffie is van het streekarchief.

Aanmelden gewenst, toegang is gratis.

HOP Filmochtend op 11 april 2019: historische vaarwegen in Zuid-Holland

Op donderdagochtend 11 april kunt u van 10.30 tot 12.00 uur een historische film komen bekijken in de bibliotheek van Schoonhoven. De film van deze maand gaat over de historisch vaarwegen in Zuid-Holland, haar gebruikers, kunstwerken als bruggen, sluizen en historische schepen en nog veel meer.
De film duurt 90 minuten, de toegang is gratis.

Bezoek de schatkamer van het streekarchief

Het Streekarchief beheert in het Gouwedepot (op het bedrijventerrein in Moordrecht) ruim acht kilometer archief van de regio, van 1271 tot heden. Neem op **18 april** een kijkje in de schatkamer met een rondleiding en bekijk de mooiste en interessantste stukken.
De rondleiding begint om 10 uur en duurt tot 11.30 uur.
Aanmelden via info@samh.nl, kosten € 5.-.

Archeologiehuis in Alphen aan den Rijn

Kent U het Archeologiehuis in Alphen aan den Rijn? Ik hoorde er onlangs, bij toeval over. De mensen van het Archeologiehuis organiseren interessante lezingen en tentoonstellingen in hun gebouw aan de Archeonlaan 1A in Alphen.

Op 10 april 2019 bijvoorbeeld houdt Annemarieke Willemse van 20.00 tot 22.00 uur een lezing over Middeleeuwse tuinen in oost en west. De lezing loopt vooruit op een tentoonstelling in het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden komende zomer. Die tentoonstelling geeft een beeld van de diversiteit en het belang van tuinen in de westers-christelijke en de oosters-islamitische wereld tussen ongeveer 1200 en 1600.

Meer informatie op de [website](#) van het Archeologiehuis.

Peter van der Zwaal, secretaris HVS, 15 maart 2019